

Yhteenvetosivu

Kysely alueellisille ELO-ryhmille

Kiitos vastauksista, ne ovat tallentuneet.

Vastauksia voi muokata "Muokkaa vastauksia" -painikkeella. Tämän jälkeen painetaan lopuksi uudelleen Lähetä.

Yhteenvedon voi tallentaa tai tulostaa itselle tai lähettää sähköpostilla PDF-muodossa.

Kyselystä poistutaan painamalla sivun alalaidassa Sulje-painiketta.

Tervetuloa vastaamaan kyselyyn!

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) toteuttaa arviointihankkeen **Opiskelijan siirtymät ja opintopolun sujuvuus koulutuksen nivelvaiheissa**. Arviointi kohdistuu koulutusjärjestelmän nivelvaiheiden toimivuuteen sekä järjestelmän kykyyn turvata nuorille koulutus ja joustavat siirtymät koulutustasolta toiselle ja ennaltaehkäistä syrjäytymisriskejä.

Arviointi tuottaa tietoa ohjauksesta nivelvaiheissa, erilaisten koulutusten järjestäjien roolista ja yhteistyöstä, eri hallinnonalojen yhteistyöstä, opiskelijavirroista sekä koulutusjärjestelmän kyvystä tukea opiskelijoiden valintoja ja elämänhallintaa. Nivelvaiheisiin liittyvää ohjausta ja järjestelmän toimivuutta tarkastellaan opetustoimen lisäksi myös työ- ja elinkeinohallinnon ja nuorisotoimen kannalta. Hanke kattaa nivelvaiheet perusopetuksesta korkeakoulutukseen.

Arvioinnissa hankitaan tietoa eri toimijatasoilta: kansalliselta-, alueelliselta-, organisaatio- ja opiskelijatasolta. **Alueellisen tason näkökulmasta tietoa hankitaan alueellisilta elinikäisen ohjauksen yhteistyöryhmiltä oheisella kyselyllä.** Kyselyssä kartoitetaan ELO-ryhmien näkemyksiä nivelvaiheista ja nuorten siirtymistä sekä niihin liittyvien ohjauspalvelujen koordinoinnista ja kehittämisestä.

Kyselyyn vastaaminen on ensiarvoisen tärkeää, jotta eri alueiden näkemykset saadaan esille. Ohjauspalvelujen alueellinen koordinointi ja kehittäminen ovat merkittävässä roolissa koulutuksen nivelvaiheiden ja siirtymien kannalta. Siksi on tärkeää koota tietoa ja kokemuksia ELO-ryhmiltä.

Pyydämme vastaamaan kyselyyn siten, että vastaukset perustuvat ELO-ryhmässä yhteisesti käytyyn keskusteluun, johon osallistuu mahdollisimman moni ryhmän jäsen. **Jokaiselta ryhmältä palautuu siis yksi yhteinen vastauslomake, joka täytetään oheisen linkin kautta.** Toivomme teidän vastaavan kyselyyn 31.12.2018 mennessä. Kyselyjen tulokset raportoidaan siten, että esitettävät tulokset ovat yhteenvetoja kaikkien vastanneiden ryhmien vastauksista. Yksittäisten ryhmien vastauksia ei esitetä erikseen.

Lisätietoja arvioinnista antaa arviointineuvos Jani Goman, jani.goman@karvi.fi, puh. 029 533 5505.

Vastausohjeet

Kyselyssä siirrytään eteen- ja taaksepäin "seuraava" ja "edellinen" -painikkeilla. Aiemmin annettua vastausta voi muokata palaamalla vastaukseen.

Voitte halutessanne pitää vastaamisessa taukoa painamalla sivun alalaidassa painiketta "Tallenna & jatka myöhemmin". Keskeyttäessänne näin kyselyn teille tarjotaan uusi vastauslinkki. On tärkeää ottaa linkki talteen vastaamisen jatkamiseksi.

Kun kysely on valmis, vastaukset lähetetään Karviin painamalla "Lähetä"-painiketta.

Lähtämisen jälkeen avautuu yhteenvetosivu, jossa voi tarkastella omia vastauksia ja tarvittaessa muokata niitä. Vastaukset voi myös tallentaa itselle PDF-tiedostoksi.

Kyselyllä selvitetään alueellisten ELO-ryhmien näkemyksiä koulutuksen nivelvaiheista ja nuorten (alle 29 -vuotiaiden) siirtymistä [ELO-ryhmän toiminta-alueella](#). Lisäksi kartoitetaan ELO-ryhmien näkemyksiä monialaisesta verkostoyhteistyöstä, ohjauspalvelujen koordinoinnista sekä ohjauksen saatavuuden ja laadun kehittämisestä ELO-ryhmän toiminta-alueella.

Kyselyssä nivelvaiheilla ja siirtymillä tarkoitetaan seuraavia:

1) Peruskoulun jälkeinen siirtymävaihe, esim.

- toiselle asteelle (ammattilliseen koulutukseen ja lukioon)
- nivelvaiheen koulutuksiin: esim. perusopetuksen lisäopetus (kymppiluokka), ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus (Valma) lukiokoulutukseen valmistava koulutus (Luva)
- työpajalle
- vapaan sivistystyön tarjontaan (esim. kansanopistojen pitkät opintolinjat)

2) Toisen asteen jälkeinen siirtymävaihe, esim.

- korkeakouluun (yliopistoon ja ammattikorkeakouluun)
- työelämään
- työpajalle
- avoimiin korkeakouluopintoihin
- vapaan sivistystyön tarjontaan

3) Korkeakoulutuksen jälkeiset siirtymät, esim.

- työelämään
- jatko-opintoihin

4) Työelämästä tai työttömyydestä koulutukseen siirtymät, esim.

- ammatillinen työvoimakoulutukseen / kasvupalvelukoulutukseen
- yrittäjäkoulutukseen tai -valmennukseen
- oppisopimuskoulutukseen
- omaehtoiseen opiskeluun

Kyselyn sisältö

1. Toiminta-alueen ominaispiirteet
 2. ELO-ryhmän tavoitteet
 3. Haasteet nivelvaiheissa ja siirtymissä
 4. Koulutus-, nuoriso- ja yhteisötakuun toteutus
 5. Ohjauspalvelujen kokonaisuuden koordinointi ja kehittäminen
 6. Kansallisen ja alueellisen tason keskinäinen vuorovaikutus
 7. Kansallisten linjausten, sisältöjen ja uudistusten vaikutukset
- Taustakysymykset

1. Kuvatkaa toiminta-alueenne keskeisimpiä ominaispiirteitä koulutuksen nivelvaiheiden ja siirtymien kannalta. Millaiset tekijät alueellanne vaikuttavat edistävästi ja rajoittavasti koulutuksen siirtymä- ja nivelvaiheisiin sekä niihin liittyviin palveluihin ja työmuotoihin?

Esimerkiksi:

- elinkeinorakenne
- työllisyystilanne
- koulutustarjonta
- etäisyydet
- väestörakenne
- alle 29-vuotiaiden elämäntilanne ja palvelutarpeet

Lokakuun lopussa 2018 Etelä-Savossa oli alle 30-vuotiaita työnhakijoita 3 143, joista työttömiä 1 240. Edellisvuoden lokakuusta työttömien määrä aleni lähes 300 hengellä eli 18 %. Naisten työttömyys laski 23 % ja miesten 14 %. Alle 30-vuotiaista työvoimaan kuuluvista työttömänä oli lokakuussa 11 %, kun kaikkien ikäryhmien vastaava osuus oli 9 %. Alle 30-vuotiaiden työttömien aktiivointiaste Etelä-Savossa lokakuussa oli 42 % eli maan neljänneksi korkein.

Työllisyystilanne on parantunut, alat houkuttelevat ja se näkyy nivelvaiheissa. Elinkeinorakenne Etelä-Savossa on hajanainen pieni yritysten maakunnassa, millä ei yksinään ole suuria vaikutuksia. Väestö vanhenee Suomen maakunnista nopeimmin. Yrityksissä saisi olla enemmän oppisopimuskoulutusta, samoin sulkupolvenvaihdoksia kaivataan lisää. Pienissä yrityksissä ei mahdollista saada kunnolla kontaktia oppilaitoksiin (aika, resurssit), rajoittavana asiana etäisyydet ja ongelmalliset verkkoyhteydet sekä taajamissa että syrjäseuduilla (ei riipu paikasta). Myös julkinen liikenne rajoittaa kouluun ja töihin pääsyä, muun toiminnan logistiikan palvelujen käytön lopettaminen vaikuttaa muuhun liikenteeseen.

Nivelvaiheista peruskoulusta toiselle asteelle on erittäin hyvä tilanne siksi, että kaikki pääsevät jatkokouluun.

2. Millaisia tavoitteita tai painopistealueita ELO-ryhmä on asettanut meneillään olevalla toimintasuunnitelmakaudella koulutuksen nivelvaiheisiin ja nuorten siirtymiin liittyen?

Koulutuksen uudistukset ovat olleet ELO-johtoryhmän teemana vuonna 2018, samoin nuorten koulutuksen painotukset, toisen asteen koulutuksen reformi, koulutus- ja oppisopimus- ja muut sopimukset halutaan näkyviksi ja koulutuksen ja työelämän kohtaaminen uudistusten kautta.

3. Mitkä ovat näkemyksenne mukaan tällä hetkellä keskeisimmät haasteet tai kehittämistarpeet eri nivelvaiheissa ja siirtymissä toiminta-alueellanne?

<p>3.1 Peruskoulun jälkeinen siirtymävaihe</p>	<p>Käytännössä jokainen eteläsavolainen ysiluokkalainen nuori pääsee jatkokon opinnoissaan toiselle asteelle. Myös kaikki nämä nuoret tiedetään ja tunnetaan ja seurataan toisen asteen alkulukuvuoteen saakka. Pulma tulee lähinnä siinä vaiheessa, kun nuori on aloittanut toisen asteen opinnoissa: opinnoissa tulee vielä liikaa keskeyttämissä ja kokonaan lopettamisia. Ysillä opot pitäisi ottaa esim. valmentavat jaksot ja linjat puheeksi reilusti, liian moni joutuu muuttamaan kotoa, esim. Puumalasta 16-vuotiaana, moni myös keskeyttää syksyllä tai keväällä I lukuvuonna. Jopoille tarvitaan heitä tukeva polku työelämäpainotteiseen ammatilliseen koulutukseen, jotta eivät tippuisi, joustavat ammatinvalintamahdollisuudet saatava paremmin esiin. Pitkät välimatkat verrattuna peruskouluun vaikuttavat myös siihen, että toisella asteella nuoren jaksaminen voi olla koetuksella.</p>
<p>3.2 Toisen asteen jälkeinen siirtymävaihe</p>	<p>Kaksoistutkinnot oman paikkakunnan lukiossa syrjäkylällä on nyt käytännössä mahdotonta, SAMledussa kuitenkin joka viikko lukion opet SAMledussa opettamassa ja opiskelijat yhdessä paikassa. Sidos toisen ja kolmannen vuoden aikana töihin pikkuhiljaa on hyvä, jatkoväylämahdollisuudet ovat nyt suorat ja opintokokonaisuuksien kautta myös aika hyvät. Nuorten näkökulmasta tuntuu, etteivät nuoret oppineet juuri mitään, mutta silti saaneet tutkintotodistuksen. Nuoret itse eivät usko itseensä töiden saannissa. Eri työpaikoista harjoittelujen aikana saa hyvin erilaiset taidot ja valmiudet. Opinnoissa ei rakenneta riittävästi sellaista perusosaamista, mistä yritys voisi ottaa nuoren töihin sopimusten jälkeen. Koulutuksen järjestäjän olisi huolehdittava riittävästä resurssista. Ammattiin ohjaaminen ja ammatillisen taidon osaaminen puuttuu monelta nuorelta oppilaitoksen opiskelijalta.</p>
<p>3.3 Korkeakoulutuksen jälkeinen siirtymävaihe</p>	<p>Etsivä nuorisotyö tehnyt hyvää työtä lopettaneiden ja keskeyttäneiden kanssa, mutta jos ei ole tätä mahdollisuutta, niin nuori pääsee putoamaan erittäin hyvin, koulutussopimuspaikkoja ei ole jokaisella alalla riittävästi.</p>

3.4 Siirtymät työelämästä tai työttömyydestä koulutukseen

Työpajoilta löytyy uusia mahdollisuuksia tutkinnon osa kerrallaan. Työelämässä tapahtunut myös muutoksia ja avoimille työmarkkinoille päässyt töihin heikoimmassa työmarkkina-
asemassa olevat työttömät työnhakijat, kesken olevat tutkinnot ovat tulleet valmiiksi. On rakennettava joustavia polkuja työssä oleville, jotta voivat päivittää osaamistaan tutkinnosta riippumatta, mutta tutkinto voi toimia runkona. Tässä on ajateltu enemmän työtehtävälähtöistä osaamista eikä tutkintolähtöistä osaamista. Eri tutkintojen yhdistelmät ovat mahdollisuuksia, tutkinto ja ammatti eivät enää ole sama asia. Yrityskohtaiset koulutusohjelmat ovat tärkeitä, sillä niissä lähdetään enemmän työelämän tarpeesta, mennään työpaikoille kouluttamaan eikä työpaikoilta kouluun. Työttömyydestä työhön -polku on lisääntynyt koulutussuunnittelun avulla yhdessä yrityksen kanssa. Perusteet on uudelleen mietitty yrityksen kanssa osaamiseen, ja tämä muutos on iso esim. sote-uudistuksen kautta.

4. Miten näkemyksenne mukaan toiminta-alueellanne on onnistuttu koulutus-, nuorisotakuun toteutuksessa viimeisten kahden vuoden aikana? Mainitkaa keskeisimmät vahvuudet ja mahdolliset heikkoudet tai kehittämistarpeet.

4.1 Keskeisimmät vahvuudet

Koko ikäluokalla on mahdollisuus saada toisen asteen koulutus ammatillisissa opinnoissa. Ohjaamot (3 kaupunki-Ohjaamo) ovat vakainaistuneet Etelä-Savossa, missä paljon hyviä käytäntöjä. Nuorisotakuu sinänsä on ollut hyvä vuodesta 2013. Koulutuksen järjestäjien kannalta verkostomainen toiminta on vahvuutena, samoin opinnollistaminen ja koulutusmahdollisuuksien hyödyntäminen.

Koulutus- ja nuorisotakuussa on kuitenkin tullut myös onnistumisia: nuoria on saatu töihin taas hyvinkin ja oppilaitoksissa on hyvin paikkoja kaikille toiselle asteelle haluaville. Lukio-opintoja pääsee myös hyvin suorittamaan monessa kunnassa maakunnan alueella.

4.2 Keskeisimmät heikkoudet tai kehittämistarpeet

Takuu-käsitteiden eri sisällöt eivät aukea riittävästi nuorille kuten ei aikuisillekaan. Esim. yhteisötakuu on epäselvä ihan nuorten kanssa työskenteleville ammattilaisillekin. Näitä käsitteitä (kolme) on liikaa ja ne ovat liian kaukana käytännöstä nuorten näkökulmasta. Nuorten mielestä ne ovat lähinnä vitsi ja pelkkää sanahelinää.

Nuoret eivät välttämättä kuitenkaan silti tunne tarpeeksi hyvin alueensa nuorten palveluja, vaikka niitä on aika hyvin tarjolla. Kuitenkaan nuorisotakuuta nuoret eivät käsitteenä tunne eivätkä välttämättä pidä sitä mitenkään merkityksellisenä asiana tai sitä ei arvosteta. Nuorisotakuun sijaan pitäisi puhua konkreettisista toimista, mikä sitten nuorten näkökulmasta voi olla erityisen tärkeää. Heikkoutena on se, että nuoria ei saada töihin riittävän nopeasti.

Nuorten kannalta olisi hyvä viestiä, mitä konkreettisia toimia tarkoitetaan, kun puhutaan eri takuista. Pitäisi esittää myös niiden vaikutuksia ja vaikuttavuutta siten, että nuori voi samaistua esimerkinuoriin, joiden kautta asioita viestitään.

Kehittämiskohteena olisi myös se, että toimittaisiin vieläkin tehokkaammin verkostona alueella yhdessä nuorten parhaaksi.

5. Ohjauspalvelujen kokonaisuuden koordinointi ja kehittäminen

5.1 Arvioi seuraavien asioiden toimivuutta elinikäiseen ohjaukseen liittyvien palvelujen kokonaisuuden koordinoinnissa ja kehittämisessä toiminta-alueellanne.

PALVELUJEN SUUNNITTELU

1 = Toimii erittäin huonosti, 5 = Toimii erittäin hyvin

	1	2	3	4	5	Ei osaa sanoa	Ei koske toimintaamme
Yhteisten tavoitteiden asettaminen alueellisille palveluille	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Palvelujen suunnittelu monialaisessa yhteistyössä	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Palvelujen suunnittelu erilaisten nivelvaiheiden ja siirtymien näkökulmasta	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

YHTEISTYÖ

1 = Toimii erittäin huonosti, 5 = Toimii erittäin hyvin

	1	2	3	4	5	Ei osaa sanoa	Ei koske toimintaamme
Yhteistyö eri koulutusasteiden kesken	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Koulutuksen järjestäjien ja työelämän yhteistyö	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Alueellinen yhteistyö eri hallinnonalojen kesken	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Ohjauspalvelujen kokonaisuuden koordinointiin ja kehittämiseen liittyvä työn- ja vastuunjako eri toimijoiden kesken	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Eri tahojen sitoutuminen yhteistyöhön	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

ASIAKKAAN NÄKÖKULMA

1 = Toimii erittäin huonosti, 5 = Toimii erittäin hyvin

	1	2	3	4	5	Ei osaa sanoa	Ei koske toimintaamme
Asiakkaiden ohjaustarpeiden tunnistaminen tai kartoittaminen	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Asiakkaiden palvelukokemusten selvittäminen	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Asiakkaiden tarpeita vastaavien ohjauspalvelujen saatavuuden varmistaminen	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Asiakkaiden sosiaalisen oikeudenmukaisuuden edistäminen	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Asiakkaiden osallisuuden edistäminen	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Ohjauspalvelujen tasalaatuinen toimivuus eri nivel- ja siirtymävaiheissa	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

RESURSSIT

1 = Toimii erittäin huonosti, 5 = Toimii erittäin hyvin

	1	2	3	4	5	Ei osaa sanoa	Ei koske toimintaamme
Henkilövoimavarojen riittävyys ohjauspalvelujen kokonaisuuden koordinoinnissa ja kehittämisessä	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Taloudellisten resurssien riittävyys ohjauspalvelujen kokonaisuuden koordinoinnissa ja kehittämisessä	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

1 = Toimii erittäin huonosti, 5 = Toimii erittäin hyvin

	1	2	3	4	5	Ei osaa sanoa	Ei koske toimintaamme
Ohjauksen sisältöjen jatkuva kehittäminen	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Ohjauksen menetelmien jatkuva kehittäminen	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Uudenlaisten toimintatapojen luominen ohjaukseen	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Ohjaushenkilöstön osaamisen jatkuvan kehittymisen tukeminen	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Ennakointi ohjauspalvelujen suunnittelussa ja tuottamisessa	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Ohjauspalvelujen laadun arviointi	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Ohjauspalvelujen vaikuttavuuden arviointi	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Ohjauspalvelujen laadunvarmistus	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjauspalvelujen strateginen kehittäminen	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Alueellisten palvelujen yhteisten tavoitteiden toteutumisen seuraaminen	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Monialaisen verkostoyhteistyön vaikuttavuuden arviointi	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Monialaisen verkostoyhteistyön kehittäminen	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

5.2 Avatkaa ja perustelkaa tässä tarkemmin, mitkä tekijät ja syyt näkemyksenne mukaan keskeisimmin edistävät ohjauspalvelujen kokonaisuuden koordinointia ja kehittämistä toiminta-alueellanne?

Edistää hyvin, jos saadaan säännölliseen ja vakinaiseen toimintaan henkilö- ja osaamisen kehittämisresurssia koko maakunnan käyttöön. ELO-johtoryhmällä olisi tässä mahdollisuus vaikuttaa, mutta sillä ei erikseen ole rahaa, hankkeita tai muita kokeiluja. ELYssä yhden hengen osaa työpanoksesta tähän tehtävään käytettynä ei riitä siihen, että koko maakunnan kannalta saadaan hyvä lopputulos. Yksi vaihtoehto olisikin, että esim. ELYssä olisi mahdollisuus palkata juuri tähän tehtävään kokopäiväisesti ainakin yksi ihminen. Tulevaisuudessa mahdollisesti uudessa maakunnassa voisi olla tälle asialle selkeä oma tehtävänsä. TEA-viisarin tietojen perusteella maakunnassa on isoja eroja kuraattorien määrässä oppilaitoksissa eri kunnissa. Tämä olisi selkeä asia, jota edistämällä oppilaitoksissa saataisiin parempia tuloksia ajoissa nuoren elämän alkutaipaleissa.

5.3 Entä mitkä tekijät mahdollisesti rajoittavat ohjauspalvelujen kokonaisuuden koordinointia ja kehittämistä toiminta-alueellanne?

Rahoituksen puute yksittäisissä organisaatioissa rajoittaa koordinointia ja kehittämistä, samoin maakunnallisena ja strategisena tehtävänä on rajoituksia. Sekä maakunnassa että yksittäisissä organisaatioissa pitäisi olla selkeästi ja riittävästi resurssoidut tehtäväkuvat, jotta asia voidaan hoitaa hyvin. TE-palvelujen saatavuus koetaan pulmana syrjässä asuvien kannalta kulkuyhteyksien ja esim. nuorten vähäisen henkilökohtaisen tuen vuoksi. KELAn ja oppilaitosten välisessä yhteistyössä on toiveita tiivistykseen.

5.4 Mitkä ovat arvionne mukaan olleet meneillään olevan suunnitelmakauden aikana ELO-toiminnan keskeisimmät vaikutukset ja hyödyt alueellanne koulutuksen nivelvaiheiden ja siirtymien kannalta?

Keskeisimmät vaikutukset ovat olleet seuraavia: Nuoria on saatu työllistymään useammin kuin monissa muissa maakunnissa, kun katsotaan TE-toimiston prosentteja. Etelä-Savon TE-toimistossa nuorten työllistyminen on onnistunut aika hyvin muihin maakuntiin verrattuna. Etelä-Savossa nuoret ovat päässeet koulutuksiin toiselle asteelle erinomaisesti. Tämä on taannut sitä, että alueella on ollut hyvin saatavilla työvoimaa niille aloille, joihin toisen asteen koulutus riittää. Yhteistyön tekemisessä olemme kehittyneet hyvin eteenpäin viime ja tämän vuoden aikana mm. hankkeiden, pilottien ja kokeilujen avulla, mikä edesauttaa tulevaisuudessa parempiin yhteistyösopimuksiin. Ohjaamo-toimintaa on kehitetty vuodesta 2011 tavoitteellisesti koko maakunnassa, mikä on tuottanut sen tuloksen, että meillä on kolme hyvin toimivaa vakinaista kaupunki-Ohjaamo nuorille, mikä puolestaan on tärkeä osa mahdollisessa tulevaisuuden maakunnassa. Myös Ohjaamo-tyyppisiä palveluja on saatu iduilleen kaikenikäisille erityisesti pieniin kuntiin ja myös Mikkeliin, jossa Ohjaamo Olkkari, TYP-palvelu ja nuorisotyö ovat käytännössä samoissa tiloissa. Yksi hyöty ELO-toiminnasta on ollut myös yritysten suuntaan: yritysjärjestöjen kautta on voitu vaikuttaa siihen, että ohjausasiat ja esim. nuorisotakuu vuosien varrella ovat päässeet paremmin yritysten tietoon, mikä on vaikuttanut myönteisesti asioiden etenemiseen yritysten kanssa. Myös kuntien aktiivinen osallistuminen ELO-johtoryhmään esim. kunnanhallitusten edustajien kautta on vaikuttanut siihen, että sekä ELO-verkostossa että kunnissa on voitu tarkastella ohjauksen kysymyksiä laajemmassa kokonaisuudessa ja puhua asioista suoraan päättäjien kanssa. Esimerkiksi Savonlinnassa tämä auttoi siihen, että Ohjaamo-toiminta vakinaistui ja kaupunki otti sen omaan toimintaansa hankkeiden sijaan. Yksi vaikutus on voinut olla myös se, että esim. kuntien nuorten ohjaus- ja palveluverkostojen toiminta on voinut terästäytyä tavoitteellisemmaksi, kun ELO-työ on ollut taustalla tukena. ELO-työ on myös vaikuttanut siihen, että verkostot ovat kiteyttäneet toimintaansa, aukaisseet lisää yhdessä tekemistä eri hallinnonalojen ja esim. kaupunkien hallintokuntien kanssa. Tämä tuottaa laajempaa kokonaiskäsitystä ohjauksen vaikuttavuudesta alueella ja kunnissa. Yksi kokonaisvaikutus on se, että isoja hankkeita on pystytty ehkä saamaan liikkeelle sen mukaan, mikä on ollut strategisesti viisasta, esim. Ohjaamojen tuki-hanke. Myös LAPE-työ on edistänyt ohjauksen teemoissa organisaatioita, järjestöjä ja viranomaisia.

6. Mitkä ovat kansallisen ja alueellisen tason keskinäisen vuorovaikutuksen vahvuudet ja kehittämistarpeet elinikäisen ohjauksen kehittämisen kannalta?

6.1 Vahvuudet

Tuki esim. Jyväskylän yliopistosta alueelle on erittäin tärkeää. Myös se, että kansallisessa ELO-ryhmässä on alueellinen edustus, on tärkeää.

6.2 Kehittämistarpeet

Strategiset linjaukset tulisi tehdä uudestaan kaikenikäisten tieto-, neuvonta- ja ohjaustyöhön Suomessa. Samalla tulisi tehdä siihen tueksi kansallinen toimenpideohjelma ainakin 5 – 10 vuodeksi. Tässä tulisi olla kirkkaana esim. se, millaiseksi haluamme tulevaisuudessa nuorten Ohjaamot kansallisena palveluna ja alueellisena palveluna, minkä tyyppisiä menetelmiä ohjauksessa suositellaan ja millaista resurssointia maakuntiin. Samalla tulisi luoda muidenkin kuin nuorten palveluiden koontia yhteen Ohjaamotyyppiseksi yhden oven avauksen palveluksi. Nyt esim. sähköiset työkalut ja samalla menetelmät ovat viivästyneet esim. Kohtaamohankkeessa Ohjaamojen käyttöön, mikä heijastuu suoraan myös alueelliseen ohjauksen kehittämiseen. Esim. pelillisuus on kokonaan unohdettu Kohtaamon sähköisestä työkalusta.

Maakunnissa voidaan tämän jälkeen taas uudistaa maakunnallisia strategioita ja toimia. Se auttaa hankkeistuksen suunnittelussa ja kokeilujen painotuksissa. Olen tärkeää käydä tiivistä keskustelua alueen toimijoiden ja valtakunnallisen toimijakentän ja päättäjien kesken siitä, miten kokonaisuutta tulisi kehittää. Tätä keskusteluyhteyttä tulisi vahvistaa erilaisin luovin menetelmin ja erilasin kokoonpanoin. Se tulisi vakiinnuttaa säännölliseksi. Kehittämiskohteet ja asiat tulisi tarkastella asiakkaan suunnasta, ei hallinnon suunnasta.

Viestintä tulisi miettiä kokonaan uudelta pohjalta: Tulisi luoda yhtenäinen mielikuvakokonaisuus ihan logoista lähtien siitä, mitä Suomessa tarkoitetaan tieto-, neuvonta- ja ohjausasioilla. Some-välineet tulisi ottaa käyttöön, niin että ne tukisivat asiakastyötä. Ammattilaisille tarjottaisiin samalla omat viestintävälineet.

Ovatko kansallinen ELO-ryhmä ja Ohjaamojen valtakunnallinen ohjausryhmä riittävän tiiviisti yhteistyössä?

7. Arvioikaa millaisia myönteisiä ja mahdollisesti kielteisiä vaikutuksia kansallisilla koulutus-, TE- ja nuorisopoliittisilla linjauksilla, sisällöillä ja uudistuksilla on alueellenne nivelvaiheisiin ja siirtymiin sekä niihin liittyviin palveluihin ja työmuotoihin.

Ajankohtaisia kansallisia uudistuksia ovat:

- Perusopetuksen ja lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteet (porrastetusti käyttöön 2016-2019).
- Ammatillisen koulutuksen reformi v. 2018 alkaen.
- Lukiolainsäädännön uudistus v. 2019 ja uudet opetussuunnitelman perusteet v. 2021.
- Korkeakoulujen opiskelijavalintauudistukset (meneillään ja valmiissa muodossaan v. 2020)
- Kasvupalvelu-uudistus

7.1 Myönteiset vaikutukset	<p>Ammatillisen koulutuksen uudistuksessa hyvää on se, että nyt yksilöllinen oppiminen polkuineen on käytännössä paljon enemmän mahdollista kuin aiemmin. Se antaa liikkumavaraa nuorelle myös kokeilla yrityksissä omaa alaa ja työnteon tapoja. Yritykset ovat kuitenkin kovilla, jotta niissä pystytään hoitamaan riittävän hyvin nuorten ohjaus sekä nuoren että oppilaitoksen kanssa.</p>		
7.2 Kielteiset vaikutukset	<p>Voi olla, että alueella aiemmin sovittuja yhteistyösopimuksia ei noudateta enää ja uusien sopimuksien tekeminen hidastuu monien uudistusten yhtäaikaisuudesta.</p> <p>Kasvupalvelun luominen maakuntaan on monitahoinen prosessi, ja vaarana voi olla, että mahdollisen liikelaitoksen synnyttäminen samalla vie voimia yhdyspintojen ja nuorten palvelupolun kokonaisuuden määrittämisestä niin, että asiakasnäkökulma on riittävästi fokuksena.</p>		
TAUSTAKYSYMYKSET			
ELO-ryhmänne *	Etelä-Savon ELO		
Minä vuonna alueen ELO-ryhmä on perustettu?	<table border="1" data-bbox="646 1052 824 1108"> <tr> <td data-bbox="646 1052 740 1108">Vuosi</td> <td data-bbox="740 1052 824 1108">2013</td> </tr> </table>	Vuosi	2013
Vuosi	2013		

Mitkä tahot alueenne ELO-ryhmässä ovat edustettuna ja mitkä tahot osallistuivat kyselyyn vastaamiseen?

	On edustettuna ryhmässä	Osallistui kyselyyn vastaamiseen
ELY-keskus	☒	☒
AVI	☒	☐
TE-toimisto	☒	☒
Maakuntaliitto	☒	☐
Nuorisotoimi	☒	☒
Sosiaali- ja terveystoimi	☒	☒
Varhaiskasvatuksen järjestäjät tai edustajat	☒	☒
Perusopetuksen järjestäjät tai edustajat	☒	☒
Lukiokoulutuksen järjestäjät tai edustajat	☒	☒
Ammatillisen koulutuksen järjestäjät tai edustajat	☒	☒
Yliopistokoulutuksen järjestäjät tai edustajat	☒	☒
Ammattikorkeakoulutuksen järjestäjät tai edustajat	☒	☐
Vapaan sivistystyön järjestäjät tai edustajat	☐	☐
Ammattijärjestöjen edustajat	☒	☐
Elinkeinoelämän / yritysten edustajat	☒	☒
Kolmannen sektorin edustajat	☐	☐
Jonkun muun tahon edustaja, minkä? Nuorten edustus: nuorisovaltuo	☒	☒

Tässä voitte halutessanne tarkentaa taustakysymyksiin liittyviä tietoja

Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen edustajat ovat kunnanhallitusten edustajia
ELO-johtoryhmässämme, ks. jäsenet <https://peda.net/hankkeet/eejn/kokoontumiset/2018-kokoontumiset>

Karvin arvioinnin lisäksi kyselyvastauksia saa käyttää myös muuhun tutkimuskäyttöön siten, että esitettävät tulokset ovat yhteenvetoja useiden ryhmien vastauksista. Yksittäisten ryhmien vastauksia ei raportoida erikseen. *

Kyllä